

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Centrum voor Volwassenenonderwijs Technicum
Noord-Antwerpen te ANTWERPEN**

Hoofdstructuur volwassenenonderwijs

Instellingsnummer 113688

Instelling Centrum voor Volwassenenonderwijs Technicum Noord-
Antwerpen

Directeur Karin VERWEIJ

Adres Londenstraat 43 - 2000 ANTWERPEN

Telefoon 03-226.33.95

Fax 03-231.11.71

E-mail info@cvo.tna.be

Website www.tna.be

Bestuur van de instelling vzw Technicum Noord-Antwerpen

Adres Noorderlaan 108 - 2030 ANTWERPEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 17-05-2016, 18-05-2016, 19-05-2016, 20-05-2016, 23-05-
2016, 24-05-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 24-05-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 10-06-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Robert VANDEPUT

Teamleden Carine STEVERLYNCK, Walter VAN DEN BRANDT, Lieve CLAES,
Marc SMEULDERS, Els MERTENS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	6
2.1 Opleidingen in de doorlichtingsfocus.....	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	6
3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	7
3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?.....	7
3.1.1.1 Aanvullende algemene vorming	7
3.1.1.2 Koetswerkhersteller.....	11
3.1.1.3 Farmaceutisch-technisch assistent	13
3.1.1.4 Procesoperator chemie	15
3.1.1.5 Bedrijfsbeheer	17
3.1.1.6 Goudsmid.....	19
3.1.1.7 Residentieel Elektrotechnisch Installateur	21
3.1.1.8 Begeleider-animator voor bejaarden en Begeleid(st)er in de (buitenschoolse) kinderopvang.....	24
3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	29
3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?	29
3.2 Respecteert het centrum de overige reglementering?	30
4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?	31
4.1 Deskundigheidsbevordering	31
4.2 Evaluatiepraktijk	31
5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM.....	33
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM.....	35
6.1 Wat doet het centrum goed?	35
6.2 Wat kan het centrum verbeteren?	35
6.3 Wat moet het centrum verbeteren?.....	35
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	36
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	36

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of het centrum

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door het centrum,
3. het algemeen beleid van het centrum.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam het gehele centrum aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in het centrum een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal opleidingen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door het centrum na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of het centrum voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt het centrum voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt het centrum om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt het centrum de doelen en gaat het centrum dit na?
 - ontwikkeling: heeft het centrum aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van het centrum aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen als het centrum binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van het centrum de cursisten over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het CVO TNA biedt in het noordelijk deel van Antwerpen secundair volwassenenonderwijs (SVWO) aan in elf studiegebieden. Het aandeel lesurencursist is momenteel als volgt gespreid: Algemene Vorming 8 %, Auto 4 %, Bijzondere educatieve noden 2 %, Boekbinden 2 %, Chemie 15 %, Grafische technieken 1 %, Handel 3 %, Juwelen 10 %, Mechanica-elektriciteit 6 %, Personenzorg 49 % en Voeding (0 %). Het doorlichtingsteam onderzocht tien opleidingen uit zeven studiegebieden, die samen nagenoeg 95 % van het aanbod vertegenwoordigen. Het centrum biedt ook nog hoger beroepsonderwijs (HBO5) en een lerarenopleiding (SLO) aan.

De onderwijskwaliteit van de onderzochte opleidingen is goed. De leerplandoelstellingen worden overal in voldoende mate bereikt. Deze tien opleidingen krijgen allemaal een gunstig advies.

Het centrum biedt de personeelsleden voldoende kansen om zich verder te professionaliseren en nieuwe inzichten toe te passen in de klaspraktijk. Het personeel kan haar deskundigheid zowel intern als extern bevorderen.

Het centrum biedt ook voldoende ondersteuning om een valide evaluatiepraktijk in alle opleidingen te ontwikkelen. Het nagaan van de doeltreffendheid van de evaluatiewijzers staat voor volgend schooljaar op de agenda.

Het vernieuwde centrumbeleid is dynamisch. Samen met alle personeelsleden vormt het een draagvlak om de toekomstige uitdagingen van het volwassenenonderwijs aan te gaan. Kenmerkend is de structurele manier van werken en de toepassing van de PDCA-cirkel (Plan, DO, Check, Act) in de interne kwaliteitszorg.

Het centrum is zich recentelijk bewuster geworden van de noodzaak van een veilige leer- en leefomgeving voor de cursisten en gaat momenteel deze uitdaging aan door problemen nauwkeuriger te detecteren en op te lossen. Het krijgt hiervoor dan ook een gunstig advies.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande opleidingen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Opleidingen in de doorlichtingsfocus

Algemene vorming

Aanvullende algemene vorming

Auto

Koetswerkhersteller

Chemie

Farmaceutisch technisch assistent

Procesoperator chemie

Handel

Bedrijfsbeheer

Juwelen

Goudsmid

Mechanica - elektriciteit

Residentieel Elektrotechnisch Installateur

Personenzorg

Begeleider- animator voor bejaarden

Begeleider in de kinderopvang

Begeleid(st)er buitenschoolse kinderopvang

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde opleidingen het volgende op.

3.1.1.1 Aanvullende algemene vorming

Voldoet

De eindtermen in de onderzochte modules Maatschappij M, Nederlands M 1 en 2 en Wiskunde basis, M1 en M2 worden met het overgrote deel van de cursisten op een kwaliteitsvolle manier bereikt. De attitudes worden op een voorbeeldige manier nagestreefd. Het centrum slaagt erin de tweedekansfunctie volwaardig op te nemen en voor volwassenen een mogelijkheid te bieden het diploma secundair onderwijs te behalen door flexibele leertrajecten te organiseren met een individuele ondersteuning op maat.

Outputgegevens

Leerprestaties

Leerloopbaan

Outcomes

Tevredenheid

Ondanks de heterogene instroom en sterk verschillende onderwijsachtergrond van de cursisten worden in de modules Nederlands 1 en 2, Wiskunde basis, M1 en 2 en Maatschappij de eindtermen kwaliteitsvol gerealiseerd. In de modules Maatschappij is nog vooruitgang te boeken op het vlak van functionaliteit en competentiegerichtheid. Het ontwikkelen van leerstrategieën en het probleemoplossend denken vormen het uitgangspunt van de leeractiviteiten. De attitudes uit het opleidingsprofiel worden op een voorbeeldige manier nagestreefd.

De uitval van cursisten ligt op het niveau van het Vlaamse gemiddelde. In sommige modules is er evenwel een grotere uitval die vaak aan externe omstandigheden te wijten is.

Het centrum brengt bijzonder veel aandacht op voor zijn maatschappelijke opdracht. Dat typeert en siert het centrum tegelijkertijd. Verdienstelijk zijn de opvang van cursisten met een diplomagerichtheid uit andere centra in de regio en het avondaanbod. Het centrum maakt in zijn onderwijsaanbod evenwel geen onderscheid tussen cursisten die gericht zijn op tewerkstelling en zij die gericht zijn op verder studeren en moet hiervan in de nabije toekomst werk maken om aan de vigerende regelgeving tegemoet te komen.

Uit gesprekken met cursisten blijkt een grote tevredenheid over het aanbod AAV, de gehanteerde werk- en evaluatievormen en de betrokkenheid van leraren en de trajectcoördinatoren op hun welbevinden en leerrendement. De centrummedewerkers zijn eveneens tevreden. Ze waarderen de open, participatieve en constructieve werksfeer in het opleidingsteam.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Doelmatigheid
Beheersingsniveau
Samenhang*

Het centrum organiseert op dit ogenblik niet het volledige aanbod aan modules binnen de opleiding AAV. Enkel de modules op het minimumniveau worden aangeboden. Nochtans lenen de verschillende profielen van de cursisten zich tot een aanbod van minimum- en uitbreidingsmodules. In de volgende fase van de implementatie van het nieuwe opleidingsprofiel dient het centrum ook de uitbreidingsmodules aan te bieden aan de cursisten met een educatief perspectief conform de vigerende wetgeving.

Het centrum legt voor de onderzochte modules een bijzonder grote eindtermgerichtheid aan de dag. Het leerkrachtenteam zette de voorbije jaren sterk in op de ontwikkeling van leermateriaal voor de cursisten en een afstemming op de eindtermen. Voor alle modules is er verzorgd en leerondersteunend materiaal aangemaakt dat congruent is met de eindtermen en cursisten aanzet tot een stapsgewijze verwerving van de wiskundige basisbegrippen en de basiscompetenties Nederlands. Elk leerstofonderdeel wordt consequent ingeoefend. Er is structureel aandacht voor het inzetten van en reflecteren over strategieën. Verder is er ook een apart attituderapport waar tweemaal per semester feedback over wordt gegeven. Dit alles draagt er in sterke mate bij toe bij dat de cursist zijn leerproces zelf mee in handen neemt. Bijzonder sterk is ook de aandacht die de leraren schenken aan transparantie voor de cursist wat het eigenaarschap over het eigen leerproces nog versterkt. De modulefiches zijn in dit verband richtinggevend voor de cursist en de leraar. Ze vervangen de semesterplannen die hun betekenis hebben verloren en in het kader van planlastreductie in vraag kunnen worden gesteld.

Wat bij de modules Nederlands nog grotendeels ontbreekt, is de inhoudelijke link met de verschillende diplomagerichte beroepsopleidingen, dwarsverbindingen tussen de modules en gerichte binnenklasdifferentiatie naargelang de leernoden en –behoeften van de cursist. Door hier op in te zetten zal de leermotivatie bij de heterogene doelgroep alleen maar groter worden. De vakgroep is zich hiervan bewust, en heeft hier een actiepoint van gemaakt voor het komende schooljaar. Hetzelfde geldt voor Maatschappij waar, naast het functionele, ook nog meer aandacht kan gaan naar competentieverwerving naast het opdoen van kennis en inzichten.

Onderwijsorganisatie

*Samenstelling klasgroepen
Organisatie curriculum*

Het lerarenteam streeft naar een doeltreffende organisatie van het aanbod met het oog op een groot bereik en het reduceren van de cursistenuitval. Het avondaanbod, de mogelijkheid tot instroom in het tweede semester en de geplande uitbreiding van het aanbod in samenwerking met een ander Antwerps centrum getuigen van een grote wendbaarheid, zeker gezien de schaalgrootte en de jonge traditie van het opleidingsteam. Het lerarenteam heeft een modeltraject uitgewerkt, maar daarnaast bedient het via een systeem van individuele leertrajecten gekoppeld aan een EVC- en EVK-beleid, cursisten op maat.

De modules Nederlands M1 en M2 werken voor 25 % met afstandsonderwijs. In module M1 bieden de leraren hoofdzakelijk leerstof over het taalsysteem en taalbeschouwing op deze manier aan. In module Nederlands M2 testen de leraren via het afstandsleren het principe van de flipped classroom uit, waarbij de cursisten thuis online de theorie verwerken en in de klas praktische toepassingen maken. Op het einde van dit schooljaar zal de vakgroep het combi-leren evalueren en verder afstemmen op de noden en mogelijkheden van deze doelgroep.

De gemiddelde groepsgrootte laat over het algemeen toe de eindtermen te bereiken. Toch zijn bepaalde groepen te groot om gericht in te spelen op de bijzonder heterogene instroom.

Een andere uitdaging vormt een nog meer gerichte binnenklasdifferentiatie en geprofileerde trajecten. Zeker de laaggeschoolde cursisten hebben een meer aangepaste leerondersteuning en -omgeving nodig om de eindtermen met voldoende diepgang te bereiken, nog los van de differentiatiemogelijkheden die momenteel worden voorzien. Maar ook de cursisten op het andere uiterste van het continuüm verdienen nog meer aangepaste trajecten. Het leerkrachtenteam heeft met de sterke focus op de eindtermen zeker een goede basis gelegd om op een nog meer creatieve en aangepaste wijze te differentiëren in de leertrajecten.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Het centrum beschikt over voldoende leermiddelen en een aangepaste uitrusting om de eindtermen te realiseren. Het beschikt over voldoende ICT-middelen en een open leercentrum. Het lerarenteam vult de interne leermiddelen aan met persoonlijk materiaal. Dit getuigt van het probleemoplossend vermogen, de zelfredzaamheid en de betrokkenheid van het team. De aanwezige leermiddelen worden efficiënt ingezet. Toch kan de leeromgeving in zijn geheel nog duidelijk aan kracht winnen, zeker wat het vakspecifiek materiaal betreft. Ook voor de laaggeschoolde cursisten is weinig didactisch aangepast materiaal voorhanden op centrumniveau. Leraren leveren wel individueel inspanningen om in dit soort ondersteunend leermateriaal te voorzien.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

Het centrum heeft gekozen voor een systeem van gespreide evaluatie van waaruit het leerproces geregeld wordt bijgestuurd en een doeltreffende remediëring voor de cursist kan worden opgezet. Naast traditionelere vormen zetten de leraren in op andere vormen van evaluatie, zoals peerevaluatie, zelfevaluatie en zelfreflectie. Cursisten worden accuraat geïnformeerd over de evaluatiepraktijk, hebben een inzicht in het vooropgestelde beheersingsniveau en krijgen voldoende gerichte feedback over hun leervorderingen en werkpunten. Vooral de criteriafiches voor de cursisten maken de evaluaties transparant. Cursisten weten perfect wat er van hen verwacht wordt. De evaluatiepraktijk van alle modules is voldoende afgestemd op de eindtermen. In de modules Nederlands M1 en M2 testen de leraren de eindtermen voor 25 % via afstandstaken, en voor 75 % via taken en opdrachten in contactonderwijs. In een aantal taken komen eindtermen voor verschillende vaardigheden geïntegreerd aan bod. Maar er kan nog sterker worden ingezet op functionele evaluatietaken. Er is structureel aandacht voor strategieën en reflecteren over strategieën.

Ook de attitudes vormen een belangrijk onderdeel van de eindevaluatie. In de module Nederlands M2 leggen de cursisten een portfolio rond leerstrategieën aan. De evaluatiepraktijk van de module Maatschappij is het minst afgestemd op het opleidingsprofiel. De kennisvragen overheersen nog te veel. De eindtermen wiskunde worden wel zoveel mogelijk via functionele taken getoetst. Het probleemoplossend denken en handelen wordt eveneens in kaart gebracht. De cursisten worden aangezet om inzichten te integreren en in te zetten in een levensechte context. Dit geldt zeker voor de taak in module 1 en de opdracht in module 2 die als voorbeelden van goede praktijk kunnen gelden, temeer omdat er inhoudelijke verbanden worden gelegd met andere modules. Congruent met het doorgedreven systeem van gespreide, quasi permanente evaluatie voert het lerarenteam een strikt maar onderbouwd aanwezigheidsbeleid. Cursisten die te weinig de lessen bijwonen en dus ook de evaluatietaken niet maken, slagen niet. De cesuur omtrent slagen en niet slagen wordt in team genomen op basis van transparante criteria en een 360°-evaluatie van de cursist.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Het centrum heeft voor AAV, net als voor de andere opleidingen, een visie van leer- en trajectbegeleiding uitgewerkt die volledig spoort met de prioriteiten die de overheid legt en die voldoende garanties inhoudt voor doeltreffendheid. Het intake- en informatiebeleid is kwaliteitsvol uitgebouwd en de informatiemomenten worden door de cursisten als een meerwaarde benoemd. Ook de manier waarop het centrum de cursisten stimuleert om de elders verworven competenties en kwalificaties te valideren, is zonder meer verdienstelijk. De individuele trajectbegeleiding en -opvolging samen met de leerondersteuning die inherent deel uitmaakt van het aanbod, vormen een meerwaarde voor de cursist. De cursisten waarderen naast deze faciliteiten de betrokkenheid van de leerkrachten op hun leervorderingen en welbevinden en hun laagdrempelige opstelling. Het geheel aan preventieve en curatieve ondersteuning die aan de cursisten wordt geboden, kan zonder meer als een sterk punt van het centrum worden omschreven. Dat neemt niet weg dat er nog groeimogelijkheden zijn. Het opzetten van een doelgerichte taalondersteuning en het uitbouwen van een taalbeleid, zowel voor de anderstalige als voor de taalzwakke cursist, vormt nog een uitdaging. Een doelgerichte programmatie van de nieuwe geletterdheidsmodules of gerichte samenwerking met NT2-centra kunnen zeker soelaas bieden. Het gerichter in kaart brengen van faalangst en leerstoornissen waarmee vele cursisten kampen, vormt nog een andere uitdaging. De EVC-praktijk kan nog verder worden ontwikkeld. Dit heeft deels te maken met de netoverschrijdende vrijstellingsproeven die nog niet op punt staan, maar het centrum kan zeker voor bepaalde modules een nog meer doorgedreven vrijstellingenbeleid voeren. Samen met het opzetten van een specifieke leerondersteuning voor laag en lager geschoolde cursisten zal dit de heterogeniteit binnen de lesgroepen terugdringen. De opgebouwde expertise bij sommige leraren en de bestaande samenwerkingskanalen kunnen zeker worden benut om de bestaande professionaliteit op het vlak van leer- en trajectbegeleiding op te bouwen en/of te verruimen. Bovendien is het AAV-team voldoende geëngageerd om deze uitdaging kwaliteitsvol aan te gaan.

Deskundigheidsbevordering	Het geëngageerde en bijzonder hardwerkend lerarenteam overlegt veelvuldig, deelt gericht expertise en bouwt gaandeweg een sterke professionaliteit op.
<i>Vorming</i>	Het beschikt over reflecterend vermogen, stelt zichzelf geregeld in vraag en zorgt op een planmatige wijze voor de kwaliteit van de AAV-opleiding.
<i>Overleg</i>	Opvallend is ook de grote betrokkenheid van de leraren op de cursisten en hun leervorderingen. Rekening houdend met de kleinschaligheid en de recente aanstelling van de leerkrachten, wordt er bijzonder constructief en hecht samengewerkt binnen het team AAV. De gerichte coaching en ondersteuning van het team door de opleidingscoördinator spelen eveneens een cruciale rol. Het AAV-team beschikt dus zeker over voldoende draagkracht om de opgebouwde kwaliteit verder te borgen en de hierboven geformuleerde uitdagingen op een kwaliteitsvolle manier aan te gaan.

3.1.1.2 Koetswerkhersteller

Voldoet

De cursisten bereiken de doelstellingen van de ingerichte modules in voldoende mate. Zij verwerven de sleutelvaardigheden. De evaluatiepraktijk is voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen en de begeleiding is goed.

Outputgegevens	De slaagcijfers van de cursisten zijn goed en ze geven een juist beeld van de beheersing van de leerplandoelstellingen.
<i>Leerprestaties</i>	Het centrum onderzoekt de deelname- en slaagcijfers van de modules. Voor de opleiding koetswerkhersteller slaagt een groot deel van de ingeschreven cursisten. De retentie blijkt niet uit dit onderzoek, maar veel van de cursisten nemen zich voor om de hele opleiding te volgen en slagen daar ook in.
<i>Leerloopbaan</i>	Het centrum maakt een planning om alle modules elk jaar aan te bieden. Zij schikt die zodanig dat een cursist op drie schooljaren de volledige opleiding kan afronden. Voor basis metaal zijn er geen inschrijvingen. Een aantal cursisten leggen een vrijstellingsproef af. Die vrijstellingsproef voldoet niet om de beheersing van die doelstellingen te toetsen.
<i>Outcomes</i>	Cursisten volgen de opleiding ongeveer even vaak vanuit professionele behoeften als uit persoonlijke interesse in functie van hun vrijetijdsbesteding. Het centrum doet regelmatig bevestigingen bij haar cursisten. De respons is niet heel groot bij de cursisten van deze opleiding. De opmerkingen tonen meestal waardering voor de inhoud van de modules en de inzet van de leraren.
<i>Tevredenheid</i>	Door hun netwerk dat vertakt is tot in de naburige carrosseriebedrijven, komen de leraren veel in contact met oud-cursisten en hun werkgevers. Zij proberen met evenementen en informele contacten die banden te onderhouden. Uit die contacten ervaren ze tevredenheid over de inhoud en de aanpak van de opleiding. Het centrum gaat niet op systematische wijze die tevredenheid van externe partners na.
Onderwijsaanbod	De leraren kennen het modulaire leerplan Koetswerkhersteller zeer goed. Zij hebben het aanbod nauwkeurig afgestemd op de leerplandoelstellingen.
<i>Volledigheid</i>	Bovendien beschikken zijn over een ruime expertise om, bovenop de basisdoelstellingen, uitbreiding aan te bieden in functie van de noden van hun cursisten.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Doelmatigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De vakgroep werkt in zeer hoge mate geïntegreerd aan de leerplandoelstellingen. De theorie wordt slechts in uitzonderlijke gevallen afzonderlijk gegeven. De leraren vatten hun aanpak ook op die manier samen in het visiedocument dat zij op het leerplatform delen met de cursisten. Het centrum beschikt over veel carrosserieonderdelen en auto's om realistische oefeningen aan te bieden aan de cursisten. De leeractiviteiten zijn gericht op het juiste beheersingsniveau. Door de hechte samenwerking van de leraren en doordat zij flexibel omspringen met uitbreidingsopdrachten, zorgen zij voor een goede verticale en horizontale samenhang.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

De keuze om alle modules aan te bieden, gespreid over drie schooljaren maakt dat de cursisten gestimuleerd worden om het hele traject te doorlopen. De groepsgrootte is steeds relatief constant rond de tien cursisten per groep. Dat laat toe om hen van heel nabij te begeleiden.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Het centrum beschikt over werkplaatsen die voldoende uitgerust zijn om het leerplan te realiseren. De goede verstandhouding met de omringende carrosseriebedrijven zorgt voor ondersteuning die helpt om de uitrusting op peil te houden.

Voor de lasopdrachten was er geen afzuiging. Daardoor is het niet mogelijk om de leerplandoelstellingen rond veilig lassen te realiseren. De preventieadviseur zorgde tijdens de doorlichting voor een kleine mobiele afzuiging als tijdelijke oplossing. De directie werkt verder aan de doordachte aankoop van alle nodige collectieve beschermingsmiddelen.

Het vaklokaal 'voorbewerken en spuiten 2&3' is maar nipt groot genoeg voor het huidige aantal cursisten. Met een doordacht klasmanagement kan de leraar elke cursist aan de slag houden, maar dit beperkt de flexibiliteit om in te spelen op wijzigende noden in het leerproces van de cursisten.

In het vaklokaal is een beamer om instructiemomenten te ondersteunen met audiovisueel materiaal. De computers voor de cursisten worden niet zo vaak gebruikt voor opzoekwerk. De leraren zetten het leerplatform meer en meer in om cursusmateriaal en andere informatie te delen en om berichten te versturen naar de cursisten. Het gebruik door de cursisten is nog eerder beperkt.

De leraren hebben bijna de hele uitrusting mee zelf gerealiseerd en zetten ze doeltreffend in.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

De kwaliteitsgroep van het centrum heeft de evaluatiepraktijk als speerpunt gekozen voor het huidige en het volgende schooljaar. De vakgroep ging aan de slag met de werkpunten. Op dit ogenblik komen de leerplandoelstellingen zo goed als allemaal aan bod.

Het proces is echter niet zo transparant. De informatie zit versnipperd en de criteria op de evaluatieformulieren zijn generiek. Het verband tussen de evaluatiecriteria en de leerplandoelstellingen is vaak niet zichtbaar. De cursisten weten wel voldoende duidelijk wanneer zij gequoteerd worden en hoe zwaar elke evaluatie doorweegt in het totaal. In de modulefiches, die iedere leraar maakt voor de cursisten van zijn module, zien de cursisten hoe zwaar de evaluatie van praktijk en theorie gewogen worden in het totaal. Daarin staan ook de meeste gangbare werkvormen vermeld.

De leraren hebben de gewichten van praktijk en theoretische examens doordacht gekozen. Zij doen dat in functie van de lestijden die in het leerplan vermeld staan en in functie van de leeractiviteiten die zij aanreiken aan hun cursisten. Die zijn overwegend praktisch en ook in examens zijn de vragen vaak toepassingsgericht zoals het in het leerplan bedoeld is.

Voor de module basis metaal nemen de leraren vaak een vrijstellingsproef af op het eind van het eerste jaar uit het driejarig traject. Die proef stemt onvoldoende overeen met het leerplan. Ze is niet volledig genoeg en toetst niet het juiste beheersingsniveau. De vragen zijn te sterk kennisgericht. Het is geen valide evaluatie.

De leraren geven heel frequent bijsturingen tijdens de praktijkmomenten. Cursisten kunnen ook na de theoretische examens feedback vragen.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De leraren peilen in de eerste les van de cursisten steeds naar de voorkennis om het aanbod aan te passen aan hun noden. Vaak zijn de eerder verworven competenties erg uiteenlopend. De aanpassingen in het traject zijn meestal niet heel ingrijpend. Zij komen tot uiting in aangepaste uitbreidingsopdrachten binnen de modules. Er zijn zelden trajecten met vrijstellingen voor één of meerdere modules.

Deskundigheidsbevordering

Beginsituatieanalyse

Overleg

Vorming

De leraren volgen nascholing binnen het centrum in het kader van de gemeenschappelijke interne deskundigheidsbevordering. De directie stuurt die pedagogisch-didactische workshops aan. De vakgerichte opleidingen volgen zij in gespecialiseerde centra. Zij kiezen die opleidingen zelf doelgericht en delen de nieuwe kennis onder elkaar. In hun visietekst maken zij hun ambitie duidelijk om bij te blijven met de nieuwste ontwikkelingen op hun vakgebied. Het overleg binnen de vakgroep is overwegend informeel, maar de leraren ontmoeten elkaar zo vaak dat zij de nood aan formeel vergaderen niet hoog inschatten. De directie zorgt ervoor dat ze minstens drie maal per jaar op formele wijze vergaderen. De leraren vormen een vakgroep die goed functioneert. Zij zijn ook tevreden over de ondersteuning door de directie en zijn goed op de hoogte van de actiepunten van de interne kwaliteitszorg.

3.1.1.3 Farmaceutisch-technisch assistent

Voldoet

De opleiding beantwoordt ruimschoots aan de vereisten van het 'Koninklijk besluit van 5 februari 1997 betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van farmaceutisch-technisch assistent en houdende vaststelling van de lijst van handelingen waarmee deze laatste door een apotheker kan worden belast'. De evaluatie is transparant, valide en representatief voor de leerplandoelstellingen.

Outputgegevens

Leerprestaties

Leerloopbaan

Outcomes

Tevredenheid

De meeste cursisten die het volledige leertraject afwerken, zijn tevreden over de wijze waarop het centrum de opleiding aanbiedt en organiseert en behalen het certificaat Farmaceutisch-technisch assistent. De cursisten die daarnaast ook het diploma secundair onderwijs bezitten of alsnog via het centrum verwerven, vinden vrij vlot werk. Het aantal cursisten dat voortijdig met de opleiding stopt, komt overeen met de gemiddelde uitval in het centrum.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Doelmatigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De vaststellingen hebben betrekking op de veertien modules van het leerplan. De opleiding wordt beroepsgericht gegeven en beantwoordt inhoudelijk aan het niveau dat vereist is om als farmaceutisch-technisch assistent in een officina te kunnen functioneren. Dankzij de goede samenhang tussen de natuurwetenschappelijke en de farmaceutische modules, krijgen de cursisten een goed inzicht in de samenstelling en de werking van geneesmiddelen en beseffen ze het belang van nauwkeurig werken tijdens galenische bereidingen. De meeste sleutelvaardigheden zijn inherent aan de opleiding en krijgen vrijwel automatisch de vereiste aandacht. Het stageverloop is zorgvuldig uitgewerkt en wordt nauwgezet en deskundig door de stagebegeleider opgevolgd. Positief is dat de cursisten manueel leren tarifieren. Hierdoor leren zij het nogal complexe tarificatiesysteem grondig kennen. Tijdens hun stage leren ze ook met het computerprogramma van de apotheek tarifieren. Een aantal doelstellingen van de module ‘toegepaste analytische chemie’ werden niet correct geïnterpreteerd. De leraren hebben het praktische luik daarvan niet opgevat als een opleiding in praktische analytische vaardigheden (identificatie van stoffen, zuiverheidstesten, gehaltebepaling, ...) maar als een opleiding in praktijkgerichte cognitieve vaardigheden (praktijkgerichte berekeningen en vraagstukken). Het misverstand is te wijten aan het feit dat er in de apotheken geen chemische analyses meer uitgevoerd worden. Het koninklijk besluit is op dat vlak verouderd en aan aanpassing toe. Omdat de leraren hun vergissing onmiddellijk hebben rechtgezet en omdat het kunnen uitvoeren van chemische analyses niet relevant meer is, heeft dit misverstand geen gevolg voor het advies.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De leraren hebben voor elke module uitgezonderd de stage een kwaliteitsvolle cursustekst opgesteld, waarin de te behandelen leerinhouden in duidelijk verstaanbare taal uitgelegd worden. De praktijkopleiding vindt plaats in een goed uitgerust vaklokaal, dat aan de veiligheidsvoorschriften en de materiële vereisten van het leerplan voldoet. Ook de doelstellingen van enkele theoretische modules die in gewone leslokalen behandeld worden, krijgen de vereiste invulling, onder andere dankzij de overzichtelijke digitale presentaties. Voor de algemene doelstellingen, de uit te voeren handelingen en alle informatie over het verloop, de begeleiding en de evaluatie van de stage, hebben de leraren een overzichtelijke introductiebrochure samengesteld. Al deze documenten en presentaties kunnen de cursisten raadplegen op en downloaden van het elektronische platform van het centrum.

Evaluatiepraktijk <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i>	Voor de evaluatie gelden duidelijk afspraken. De examens peilen op het vereiste beheersingsniveau, zijn transparant, valide en representatief voor de leerplandoelstellingen. In de omvangrijke modules farmacologie, toegepaste anatomie en fysiologie, farmaceutische zorg en het theoriegedeelte van galenica wordt het examen in twee delen opgesplitst, om ook de minder sterk vooropgeleide cursisten voldoende slaagkansen te bieden. In de meeste modules neemt men daarom ook één of twee tussentijdse testen af. De resultaten daarvan tellen niet mee voor de eindbeoordeling maar dienen als feedback voor de cursisten. De beoordeling van de stage is gericht op de handelingen waarmee een apotheker een farmaceutisch-technisch assistent kan belasten en de daarbij behorende attitudes.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraren streven een stapsgewijs leerproces bij hun cursisten na. De opleiding begint op niveau nul om ook de cursisten die geen toereikende vooropleiding hebben genoten, dezelfde kansen te bieden. De cursisten krijgen regelmatig feedback en worden gestimuleerd om initiatief te nemen, vragen te stellen en zelfstandig te werken omdat dat belangrijke competenties zijn om in een officina te kunnen functioneren. Cursisten die bijkomende uitleg wensen, kunnen vlot bij hun leraren terecht, zowel voor en na de lessen als via het elektronische platform.

3.1.1.4 Procesoperator chemie

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden zeer goed gerealiseerd met veel aandacht voor nauwkeurig en gestructureerd werken. De evaluatie is transparant, valide en representatief voor de leerplandoelstellingen.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Leerloopbaan</i> <i>Outcomes</i> <i>Tevredenheid</i>	De meeste cursisten die het volledige leertraject afwerken, zijn tevreden over de wijze waarop het centrum de opleiding aanbiedt en organiseert en slagen voor de opleiding. Omdat het een knelpuntberoep betreft, vinden ze ook nagenoeg meteen werk. 93 % van de cursisten van het vorige schooljaar die na hun opleiding aangeworven werden, heeft een vast contract. Het aantal cursisten dat voortijdig met de opleiding stopt, is lager dan de gemiddelde uitval in het centrum.
Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Doelmatigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De vaststellingen hebben betrekking op de tien modules van het leerplan. De opleiding wordt beroepsgericht gegeven en beantwoordt inhoudelijk aan het niveau dat vereist is om als beginnend procesoperator in de chemienijverheid te kunnen functioneren. Dankzij de logische opeenvolging en opbouw van de modules krijgen de cursisten een goed inzicht in de werking van chemische productieprocessen en in de competenties die ze moeten beheersen om als procesoperator aan de slag te gaan. De meeste sleutelvaardigheden zijn inherent aan de opleiding en krijgen vrijwel automatisch de vereiste aandacht. De stage (de module 'gesuperviseerde beroepspraktijk') is zorgvuldig uitgewerkt en wordt nauwgezet en deskundig door de stagebegeleider opgevolgd. Om hieraan te mogen deelnemen, moeten de cursisten eerst voor alle overige modules slagen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De leraren hebben voor elke module uitgezonderd de stage een degelijke cursustekst opgesteld, waarin alle te behandelen leerinhouden in duidelijk verstaanbare taal uitgelegd worden. De lessen vinden plaats in lokalen waar de doelstellingen aanschouwelijk aan bod kunnen komen. De uitrusting voldoet ruimschoots aan de noodzakelijke materiële voorzieningen van het leerplan en wordt functioneel ingezet. Het aanleren van de werkzaamheden in een controlekamer, gebeurt in het centrum met een computerprogramma waarmee allerhande productiestoringen gesimuleerd kunnen worden. Tijdens de stage oefenen de cursisten die vaardigheden in een reële situatie verder in. De leraren hebben daarvoor een overzichtelijk draaiboek samengesteld waarin de nodige informatie over de toewijzing van de stageplaatsen, de voorwaarden om aan de stage te mogen deelnemen, het verloop en de evaluatie ervan vermeld staan. Alle cursusteksten, digitale presentaties en informatiedocumenten die de cursisten voor hun modules nodig hebben, kunnen ze raadplegen op en downloaden van het elektronische platform van het centrum.
Evaluatiepraktijk <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Voor de evaluatie gelden duidelijk afspraken. De examens peilen op het vereiste beheersingsniveau, zijn transparant, valide en representatief voor de leerplandoelstellingen. Van enkele opgaven zijn de resultaten niet volledig betrouwbaar omdat het antwoord geraden of door eliminatie van de keuzemogelijkheden gevonden kan worden. Daardoor geeft een correct antwoord geen uitsluitsel over het kennen en kunnen van de cursisten. Bovendien kan men met meerkeuzevragen het denkproces van de cursisten niet nagaan, wat het doel is van inzichtsvragen en oefeningen. De beoordeling van de stage is gericht op de competenties en attitudes die de cursisten moeten beheersen om het beroep van procesoperator chemie te kunnen uitoefenen. De cursisten moeten voor hun stage ook een werkje maken waarin ze hun reflecties noteren over wat ze in elke shift geleerd hebben, met de link naar de cursusinhoud. In dat werkje dat terecht voor 40% van het puntenaantal van de stage telt, moeten ook de grote lijnen van het productieproces voorkomen.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Om alle cursisten dezelfde kansen te bieden, worden de leerinhouden en vaardigheden geleidelijk opgebouwd vanaf niveau nul. De cursisten krijgen regelmatig feedback en kunnen voor bijkomende uitleg vlot bij hun leraren terecht, zowel voor en na de lessen als via het elektronische platform.

3.1.1.5 Bedrijfsbeheer

Voldoet

De leerplandoelstellingen, die noodzakelijk zijn voor het bereiken van de basiscompetenties, zijn voldoende bereikt. De ingezette leermiddelen laten toe om deze leerplandoelstellingen te realiseren.

Outputgegevens De cursisten bereiken in voldoende mate de leerplandoelstellingen. Bij een deel van de cursisten worden de sleutelvaardigheden nadrukkelijker nagestreefd dan bij anderen.

Leerprestaties

Leerloopbaan

Outcomes

Tevredenheid

Doorgaans zijn de uitvalcijfers van de verschillende opleidingen, die dit schooljaar georganiseerd werden, normaal. Bij uitval informeert het centrum systematisch naar de mogelijke oorzaken. Ook de slaagcijfers zijn normaal. Cursisten die het volledige traject afleggen, hebben een grote kans op slagen. Het centrum heeft slechts zeer beperkte gegevens of de afgestudeerde cursisten ondertussen daadwerkelijk zelfstandig ondernemer zijn. Het centrum heeft de gewoonte om systematisch gegevens over de cursistentevredenheid te genereren. Ook naar de tevredenheid van de personeelsleden wordt geregeld gepeild. De resultaten daarvan worden gepubliceerd.

Onderwijsaanbod De meeste leerplandoelstellingen worden aangeboden, al gebeurt dit niet altijd in de juiste module. Dit is zeker het geval voor de cursisten die 's avonds de module Zelfstandig ondernemen volgen. Het onderwijs is ook nog niet evenwichtig genoeg. Competenties zoals leren commercieel onderhandelen worden niet vaardigheidsggericht aangeboden. Het verstrekte onderwijs is in dit geval nog steeds kennis- en inzichtgericht, waardoor het beoogde beheersingsniveau door de cursisten niet wordt bereikt.

Volledigheid

Evenwicht

Doelmatigheid

Beheersingsniveau

Samenhang

De opleiding, die onder de vorm van gecombineerd onderwijs wordt aangeboden, vertoont niet voor alle cursisten dezelfde samenhang. Het gebruik van het gedeelte afstandsleren is voor de cursisten die overdag de opleiding volgen beter uitgebouwd dan voor de cursisten die 's avonds de lessen volgen. De doelmatigheid van de opleiding wordt verhoogd met het individuele ondernemingsplan dat de cursisten opmaken, al is de vorm waarin dit gebeurt ook weer verschillend voor de dag- en de avondcursisten. Het centrum levert inspanningen om gastsprekers in te schakelen en experimenteert dit schooljaar met het aanwenden van een vakjury bij de presentatie en de beoordeling van het ondernemingsplan.

Onderwijsorganisatie Het centrum organiseert de opleiding meerdere keren op één schooljaar. Het doet dit zowel overdag als 's avonds. Mede door de lessen te organiseren als gecombineerd onderwijs is de looptijd van de volledige opleiding kort. Dit schooljaar worden hiervoor twee leraren ingeschakeld, respectievelijk overdag en 's avonds. De samenwerking heeft nog niet voor de nodige opleidingscohesie gezorgd, waardoor er kwaliteitsverschillen optreden voor de onderscheiden cursistengroepen. Dit komt onder meer door de verschillen in organisatie van de modules, het aanbieden van de leerplandoelstellingen binnen de module, het gebruik van verschillend didactisch materiaal, het efficiënt gebruik van het elektronische leerplatform, de vorm van het individuele ondernemingsplan en de toegepaste evaluatiepraktijken.

Organisatie curriculum

Samenstelling klasgroepen

De klasgrootte ligt doorgaans op het niveau van de theoretische deler. Het is opmerkelijk dat in één avondgroep nagenoeg 70 % meer cursisten waren ingeschreven, dan agogisch aangewezen is.

Uitrusting
Leermiddelen
ICT
Inzet uitrusting

De leermiddelen die aangewend worden verschillen naargelang de cursisten overdag of 's avonds de opleiding volgen. Beide laten evenwel toe om de leerplandoelstellingen te realiseren.

De cursisten maken geregeld gebruik van het informaticalokaal. Dit is uitgerust met de minimale materiële vereisten van het leerplan, zijnde voldoende ICT- en modern projectiemateriaal. Het afstandsonderwijs verloopt via het elektronische leerplatform. Andere softwarepakketten worden sporadisch gebruikt. Het tonen van een boekhoudpakket gebeurt niet.

De gebruikte klaslokalen stralen evenwel op geen enkel moment enige ondernemerszin uit.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

De evaluatiepraktijk die de twee leraren toepassen is erg verschillend. Als gevolg hiervan is de evaluatie in de module Zelfstandig ondernemen 's avonds onvolledig en bijgevolg niet valide. Een verwijzing naar de bespreking van de verschillende leerplanonderdelen in de eerder behandelde module

Ondernemingsplan verandert hier weinig aan. Meer evenwichtig is de toegepaste, gespreide evaluatiepraktijk in de module overdag, waar bovendien bewaakt wordt dat elke leerplandoelstelling aan bod komt. Maar ook hier is de toegepaste evaluatietechniek niet altijd geschikt om de leerplandoelstelling (competentie) te evalueren. Vragen zoals: Welke zijn de voordelen van een vennootschap? zijn niet geschikt om na te gaan of een cursist rechtsvormen kan opzoeken en aanwenden. De integratie van de cijfermatige beoordeling van de sleutelvaardigheden is dan weer voor discussie vatbaar.

Het opstellen, presenteren en evalueren van het individuele ondernemersplan is ook verschillend voor cursisten overdag of 's avonds. Het werken met een presentatie en een verdediging voor een vakjury, zoals momenteel in een experimentele fase door de cursisten 's avonds gebeurt, ligt meer in de lijn van de verwachtingen van het leerplan. Hoewel dezelfde evaluatiecriteria en – schalen worden aangewend als voor de cursisten overdag, kunnen deze nog worden uitgebreid met aspecten zoals taalgebruik.

De evaluatie is voor de cursisten vooral transparant door het gebruik van een modulefiche die de evaluatievorm vermeldt en door de verwijzing naar de leerplandoelstellingen (basiscompetenties).

Opmerkelijk zijn de gelijke resultaten die een cursist behaalt op twee verschillende modules. Dit wijst op een lineaire benadering van een modulaire opleiding.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Het centrum peilt niet systematisch naar de gewenste voorkennis van de cursisten, wat maakt dat taalkundige beperkingen en gebrekkige computervaardigheden pas later aan het licht komen. Cursisten kunnen voor dit laatste wel rekenen op de ondersteuning van de leraar of gebruik maken van het open leercentrum. Dit is ook nodig want door het organiseren van de opleiding onder de vorm van gecombineerd onderwijs moeten cursisten vlot overweg kunnen met het elektronische leerplatform.

Deskundigheidsbevordering Uit de inventaris van de beoogde deskundigheidsbevordering bij de leraren blijkt dat het vooropgestelde centrumdoel nog niet bereikt is bij deze personeelsleden. Dat mag alleszins niet de reden zijn waarom zij nog spreken over de Wet op de handelspraktijken (1991) in plaats van over de Wet betreffende de marktpraktijken en consumentenbescherming (2010). Anderzijds geeft de gezamenlijk opgestelde evaluatiefiche relevante werkpunten aan om tot een meer gelijkgerichte en kwaliteitsvolle opleiding te komen en is de deelname aan een gemeenschappelijk overleg met andere centra voor volwassenenonderwijs lovenswaardig. Daarbij doet het centrum geen beroep op de ondersteuning vanuit de pedagogische begeleidingsdienst.

*Vorming
Overleg*

3.1.1.6 Goudsmid

Voldoet

De cursisten bereiken nagenoeg alle doelstellingen van de opleiding. Er is daarbij aandacht voor de sleutelvaardigheden. De evaluatiepraktijk is afgestemd op de leerplandoelstellingen en de begeleiding is goed.

Outputgegevens

*Leerprestaties
Leerloopbaan
Outcomes
Tevredenheid*

De cursisten realiseren de leerplandoelstellingen van de aangeboden modules in grote mate. Zowel de basiscompetenties als de sleutelvaardigheden komen expliciet aan bod. Het centrum biedt niet alle modules aan van deze opleiding. De directie plant een uitbreiding van het aanbod om het mogelijk te maken om binnen het centrum het diploma van goudsmid te behalen. Het centrum rangschikt de opleiding goudsmid onder creatieve technieken. Daarmee lijkt het te mikken op een publiek dat uit is op een zinvolle tijdsbesteding, maar veel cursisten volgen de modules uit professionele overwegingen. Zij zijn vaak werkzaam in de sector en komen hun technische vaardigheden uitbreiden. Het centrum komt daarmee tegemoet aan een reële behoefte in de Antwerpse regio en daarbuiten. Het centrum is bijna het enige in Vlaanderen met de opleiding goudsmid. Cursisten komen van ver, tot zelfs van over de landsgrens. Bij de aanvang van de modules stellen de leraren vaak een percentage uitvallers vast die door een onnauwkeurige oriëntatie afhaken. Daarna is de deelnamegraad goed en het slaagpercentage zeer hoog. Het centrum peilt naar de tevredenheid van de cursisten. Daarvoor gebruikt het eenvoudige enquêtes. De meeste cursisten zijn zeer tevreden en getuigen van grote waardering voor de vakkennis van de docenten en de begeleiding die ze bieden. In de bevestigingen omschrijven zij het als een voorrecht om het ambacht te mogen leren van hen. De leraren onderhouden het contact met de cursisten nadat zij afgestudeerd zijn. Ze gebruiken daarvoor onder meer een afzonderlijke website en sociale media. De cursisten kunnen achteraf nog steeds rekenen op hun vaktechnische ondersteuning en velen maken daar ook gebruik van.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Doelmatigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leraren kennen het structuurschema van de opleiding goed. Zij slagen erin om de sleutelvaardigheden en de basiscompetenties bij te brengen. Het aanbod is in hoge mate geïntegreerd en de oefeningen zijn gericht op het juiste beheersingsniveau. Bijna alle leerdoelen worden aangeboden in betekenisvolle oefeningen in een realistische context. De ondersteunende kennis wordt maximaal geïntegreerd in die oefeningen. Zelfgestuurd leren en een goede kennisconstructie worden optimaal mogelijk gemaakt. De werkvormen laten differentiatie toe, zodat de cursisten op eigen tempo de basiscompetenties kunnen verwerven en verder verdiepen naargelang de ruimte die er voor rest. Het aanbod van de basisdoelen wordt ondersteund met veel zelfgemaakt lesmateriaal. Dat is goed gestructureerd en aangepast aan het ontwikkelingsniveau van de cursisten. De instructie- en vaktaal van de leraren is gepast en zij hebben oog voor de ontwikkeling van het vakjargon bij hun cursisten. Het studiemateriaal focust sterk op die vaktaal-ontwikkeling. Veel cursisten volgen alle modules. De leraren realiseren spontaan een goede horizontale en verticale samenhang tussen de beheerste competenties en de nieuw aan te leren vaardigheden en kennisdoelen.
Onderwijsorganisatie <i>Organisatie curriculum</i> <i>Samenstelling klasgroepen</i>	De maximale groepsgrootte van twintig cursisten bij aanvang is eerder groot om met het gebruikelijke klasmanagement een hoog rendement te halen. Bijna steeds valt na het eerste paar lessen 15 – 20 % af. Daardoor is de zeer persoonlijke begeleiding wel mogelijk zonder de efficiënte aanwending van de onderwijstijd te ondermijnen.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het centrum beschikt over verschillende werkplaatsen voor deze opleiding. Het meubilair, met de aangepaste werkbanken en alle nodige voorzieningen, is wat oubollig, maar nog in goede staat. Het ademt het nostalgische karakter van het ambacht. Die vaklokalen zijn bovendien goed uitgerust met alle nodige machines en gereedschappen. Het meeste courant gebruikte handgereedschap schaffen de cursisten zelf aan en de docenten stellen een aantal minder gebruikte gereedschappen ter beschikking. In de vaklokalen is aangepaste audiovisuele apparatuur aanwezig om de demonstraties - die vaak erg klein van omvang zijn - op het scherm vergroot weer te geven. De feedback en correcties die de leraren aan individuele cursisten geven, worden op deze manier vaak waardevolle instructies voor de hele klasgroep.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i>	De vakgroep hanteert evaluatiekaarten bij de opdrachten. Daarin staan op transparante wijze de evaluatiecriteria vermeld. Die criteria zijn aangepast aan de opdracht en sluiten in hoge mate aan bij de basiscompetenties en sleutelvaardigheden. Voor elke module maken de leraren een moduleplan of modulefiche. Daarin vinden cursisten informatie over de algemene doelstellingen, werkvormen en evaluatievormen nog voor de aanvang van de module. Ook de verhouding van de gewichten van praktijkoefeningen en theorieoefeningen staat daarin vermeld.

De evaluatiepraktijk geeft een volledig en evenwichtig beeld van de beheersing van de leerdoelen. De cursisten krijgen inhoudelijk waardevolle feedback om hun leerproces te helpen sturen. In het huidige instrument is geen ruimte voor zelfevaluatie, maar in de klaspraktijk geeft de leraar voortdurend bijsturing en wordt de cursist op informele wijze bij de evaluatie betrokken.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Weinig cursisten trachten vrijstelling van modules te krijgen. Dat is deels te verklaren door het feit dat ze niet alle modules kunnen volgen om het diploma of certificaat te behalen. De leraren doen wel inspanningen om hen optimaal te oriënteren en te begeleiden. Dat wordt zichtbaar in de aanvullingen op de basisoefeningen in elke module. Die vullen cursisten sterk zelfgestuurd in. Door de voortdurende feedback en bijsturingen slagen bijna alle cursisten erin om de basiscompetenties in voldoende mate te beheersen en te slagen voor de modules.

De leraren organiseren jaarlijks, samen met de dagschool, een meerdaagse reis naar een grote buitenlandse beurs voor juwelen en uurwerken. Daarmee motiveren zij hun cursisten voor dit ambacht. Naast de trends in technieken en de creativiteit maken zij de cursisten ook bewust van de omvang van de juwelenindustrie in Europa.

Deskundigheidsbevordering

Beginsituatieanalyse

Overleg

Vorming

Bijna alle leraren zijn ook beroepsmatig geëngageerd in de juwelensector. In functie van dat beroep volgen zij vaak nascholing en blijven ze op de hoogte van de meest recente technieken en trends. De vakgroep vergadert minstens drie maal per jaar op formele wijze. Op informele manier overleggen de leraren van het studiegebied Juwelen veel frequenter.

Binnen het centrum scholen zij ook bij rond pedagogisch-didactische thema's tijdens de workshops die meermaals per jaar ingericht worden. Zij zijn unaniem lovend over de waardevolle ondersteuning door de centrumleiding.

De leraren van de vakgroep beschikken naast hun expertise en beroepsfierheid over voldoende zelfreflecterend vermogen om de kwaliteit van hun opleiding op peil te houden.

3.1.1.7 Residentieel Elektrotechnisch Installateur

Voldoet

Het centrum biedt de doelstellingen van de opleiding in voldoende mate aan. Er is daarbij aandacht voor de sleutelvaardigheden. De evaluatiepraktijk is voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen en de begeleiding is goed.

Outputgegevens

Leerprestaties

Leerloopbaan

Outcomes

Tevredenheid

De cursisten realiseren de leerplandoelstellingen met de vereiste diepgang, met uitzondering van metselen van eenvoudig metselwerk.

Het centrum verzamelt gegevens over de deelnamegraad en het slaagpercentage. Die cijfers tonen een sterk wisselend beeld voor de deelname, waar het centrum geen duidelijke verklaring voor kan geven. Enkele cursisten gaven al aan dat zij de lessen volgden om een heel beperkt aantal technieken te leren. Het slaagpercentage voor de cursisten die alle lessen volgen is hoog.

In de modulefiche geven de leraren informatie aan hun cursisten voor de aanvang van de module. Daarin wordt ook het maximaal aantal getolereerde gewettigde afwezigheden vermeld. De leraren volgen dit stipt op en cursisten krijgen op die manier voldoende kansen om de competenties goed te beheersen.

Het centrum schikt de modules in een planning waardoor elke module in elk schooljaar aangeboden wordt. De cursisten kunnen in twee schooljaren alle modules volgen en hun certificaat of diploma behalen binnen het centrum. Een groot deel van de cursisten volgt de opleiding vanuit professionele behoeften. Zo willen ze nieuwe kansen creëren binnen hun huidige tewerkstelling, of met nieuwe troeven de arbeidsmarkt tegemoet gaan. Bijna alle cursisten die vorig schooljaar de laatste module volgden, behaalden hun certificaat (14 van de 16).

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Doelmatigheid

Beheersingsniveau

Samenhang

De leraren hebben voor een portfolio met oefeningen gezorgd waarmee de cursisten de leerplandoelstellingen met voldoende diepgang bereiken.

De vakgroep spant zich in om de oefeningen binnen dezelfde module van sterk gestuurd naar meer open opdrachten te laten variëren. In de praktijklessen beginnen cursisten met schakelingen op panelen en eindigen zij met complexere opdrachten in meer realistische contexten die in het vaklokaal opgesteld staan. De opdrachten zijn doordacht en zorgen voor voldoende verticale en horizontale samenhang.

Het cursusmateriaal is goed gestructureerd en het komt overeen met het ontwikkelingsniveau van de cursisten. Sommige praktijkopdrachten zijn veeleer beknopt, maar de leraren vullen ze aan met voldoende instructies. De groepsgrootte laat een nauwgezette begeleiding toe.

De module werkpleklerin vult het centrum in met een stage van 40 lesuren. De cursisten zoeken zelf naar een geschikte stageplaats. De school hanteert geen lijst van geplande stageactiviteiten om het voorafgaande overleg vorm te geven. Daardoor zijn er onvoldoende garanties dat de cursisten de doelstellingen die uitsluitend op stage gerealiseerd kunnen worden, ook aangeboden krijgen.

De module werkpleklerin hoogtewerker vult het centrum in met theoretische lessen en één dag praktijklessen. Voor deze lessen is er geen draaiboek, noch agenda, noch doelgerichte evaluatie. De manier waarop het centrum deze module vorm geeft, biedt onvoldoende kwaliteitsgaranties voor een doeltreffende leerplanrealisatie.

Het centrum kiest ervoor om één van de leraren een opdracht voor uitsluitend theorie te geven. Dat staat haaks op de geïntegreerde aanpak die in het leerplan vermeld staat. De cursisten krijgen een hele avond per week volledig theoretisch aangeboden (50% van de lestijden in een aantal modules). In die theoretische modules neemt het schematekenen een erg belangrijk deel van de tijd in. In het leerplan staat dit niet als basiscompetentie vermeld. Dat brengt zowel het aanbod als de evaluatie uit balans.

De directie is zich bewust van de vastgestelde problemen. Enkele verbeteringen zijn al voorzien voor het volgende schooljaar.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het centrum beschikt over verschillende vaklokalen elektriciteit. In deze lokalen is er voldoende materiaal voorhanden om realistische oefeningen aan te bieden aan de cursisten. Het praktijklokaal heeft computers en tafels voor de theoretische onderbouwing en het werk met de panelen. Daarnaast zijn er voldoende boxen waarin met inbouw- en opbouwtoestellen gewerkt kan worden. De vakgroep werkte aan een verbeterde uitrusting voor domotica in het labo elektriciteit. De leraren creëerden oefeningen die goed afgestemd zijn op de leerplandoelstellingen voor deze modules.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i>	De leraren werken elk met hun eigen evaluatieformulieren. Niet alle werkwijzen zijn even transparant, noch evenwichtig. Voor de praktische opdrachten zijn het grootste deel van de criteria vakgebonden attitudes. De competenties (het gezamenlijk aanwenden van kennis, vaardigheden en attitudes) komt nergens expliciet in de evaluatie naar voor. Het gewicht van de vaardigheden is in het totale cijfer van een aantal modules minder dan 10 % als de criteria strikt geïnterpreteerd worden. De intuïtie van de leraar stuurt dit spontaan bij waardoor de criteria soms anders ingevuld worden. Dat brengt de evaluatie gedeeltelijk terug in evenwicht, maar kan bezwaarlijk een gelijkgerichte en transparante werkwijze genoemd worden. Het evaluatieformulier voor de stage is goed van opzet. Daarin ontbreekt wel een beoordeling van het ‘realiseren van sleuven en holtes’, de basiscompetentie die hier geëvalueerd moet worden, maar die komt nergens in de evaluatie voor.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraren zorgen voortdurend voor bijsturing en geven feedback aangepast aan de noden van alle cursisten. Zij helpen het leerproces faciliteren door regelmatig doelen en resultaten samen te vatten in de praktijklessen. Theoretische delen worden tijdens de praktijkoefeningen verder geduid of herhaald.
Deskundigheidsbevordering <i>Beginsituatieanalyse</i> <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De leraren ontmoeten elkaar vaak of overleggen via het leerplatform. Hun informeel overleg gaat vooral over organisatorische thema's. Structureel vergaderen zij, net als de andere vakgroepen, drie keer per jaar. Dan komen pedagogische en didactische thema's aan bod. Het centrum voorziet ook in nascholing hierrond. Op vaktechnisch vlak blijven de leraren bij. Zij blijven nog nauw in contact met de sector en volgen de opleidingen die fabrikanten aanbieden. Zo blijven zij op de hoogte van de nieuwste technieken en materialen.

3.1.1.8 Begeleider-animator voor bejaarden en Begeleid(st)er in de (buitenschoolse) kinderopvang.

Voldoet

De basiscompetenties en de sleutelvaardigheden worden voor beide opleidingen op een bijzonder kwaliteitsvolle wijze aangeboden en geëvalueerd. De sterke samenhang tussen de modules en het praktijkleren versterkt het competentiegericht karakter van het curriculum. De adequate ondersteuning van de cursisten en de professionele samenwerking binnen de lerarenteams bevorderen het bereiken van de basiscompetenties en sleutelvaardigheden bij alle cursisten.

Outputgegevens	Het centrum bereikt met de cursisten op een kwaliteitsvolle wijze de basiscompetenties en sleutelvaardigheden. Zowel in het aanbod als in de evaluatie gaat er voldoende aandacht uit naar competentieontwikkeling binnen beroepsrelevante contexten.
<i>Leerprestaties</i>	
<i>Leerloopbaan</i>	De lerarenteams slagen erin om bijzonder goede resultaten te bereiken. Het percentage cursisten dat de opleiding met succes afrondt, ligt boven het Vlaamse gemiddelde. In de meeste modules van de beide opleidingen blijft de uitval beperkt. Voor de opleiding begeleider in de (buitenschoolse) opvang (BIKO) is er enkel in de startmodules en in het praktijkleren meer uitval. Eens voorbij het kritische startpunt, voltooiën de meeste cursisten de opleiding. Voor de opleiding begeleider-animator voor bejaarden (BAB) zijn de slaagcijfers behoorlijk tot hoog. De uitval beperken is een beleidsprioriteit voor het centrum die duidelijk rendeert.
<i>Outcomes</i>	Het centrum bereikt een kwetsbare cursistengroep met deze opleidingen. Een aanzienlijk deel is werkzoekend of gericht op het behalen van een diploma secundair onderwijs. Het centrum levert veel inspanningen om in te spelen op de noden van de cursisten. Het maakt zijn tweedekansfunctie waar. Er wordt bovendien werk gemaakt van de combinatie met algemene vorming waardoor cursisten een diploma secundair onderwijs kunnen behalen.
<i>Tevredenheid</i>	Naast de basisopleiding BIKO biedt het centrum ook de onthaalouderacademie en het kennismakingstraject voor de gezinsopvang aan. Het speelt daarmee gericht in op de noden binnen de sector van de kinderopvang. Voor de BAB-opleiding vormt de goede afstemming op de evolutie binnen de zorgsector een pluspunt. Het centrum tracht tewerkstellingsgegevens te verzamelen, maar slaagt hierin moeilijk. Het heeft wel indicaties dat de tewerkstellingsgegevens en de doorstroming naar het vervolgonderwijs positief zijn. Systematisch onderzoek hieromtrent via alternatieve methoden vormt nog een uitdaging voor het centrum. Uit centrumeigen bevestigingen blijkt dat de leraren en de cursisten tevreden zijn. Dit werd bevestigd tijdens de doorlichting. De cursisten waarderen de kwaliteitsvolle begeleiding, de emancipatorische aanpak en het luisterend oor van de leraren, de relevantie en de spreiding van de opdrachten, de transparantie van de evaluatiecriteria en de gerichte feedback die ze krijgen. De BAB-cursisten ervaren de veelheid aan opdrachten en taken wel als intensief. De infrastructuur ontlokt de meeste kritische opmerkingen. De werkplekbegeleiders worden nog niet systematisch betrokken bij de tevredenheidsmetingen, wat een gemiste kans is. De leraren zijn eveneens tevreden. Ze waarderen de open, participatieve en constructieve werksfeer in het opleidingsteam.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Doelmatigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De kwaliteit van het curriculum bevindt zich tussen zeer goed en excellent. Alle basiscompetenties en sleutelvaardigheden worden op een evenwichtige wijze aangeboden. Het zelf samengesteld leermateriaal is attractief, functioneel en gevarieerd. Het is bovendien overzichtelijk, goed gestructureerd en actueel. Er is aandacht voor helder taalgebruik, diversiteit en casuïstiek in het leermateriaal van de cursist, vooral in de BIKO-opleiding. Op een heel gevarieerde manier wordt telkens de link met het praktijkleren gelegd. Een brede waaier van opdrachten zorgt voor een doordrongen verwerking van de kennis en inzichten bij de cursisten. Het schools curriculum wordt op die manier sterk gerelateerd aan het werkplekleren. Er is sprake van een doorgedreven competentiegerichte benadering. De brede beroepservaring van de teamleden en de integratie van het praktijkleren zorgen voor een werkveldgerichte onderbouwing van de aangeboden kennis, vaardigheden en attitudes. De samenhang van het curriculum is een rode draad doorheen de opleiding BIKO. Er zijn niet alleen solide afspraken tussen de leraren gemaakt, bovendien geven integratieoefeningen over de modules heen de opleiding een meerwaarde. Deze kunnen evenwel nog worden uitgebreid. Voor de opleiding BAB zijn er nog mogelijkheden onbenut om module-overschrijdend projectwerking of verwerkingsopdrachten in te zetten en zo overlap van leerinhouden met betrekking tot aansluitende leerdoelen, te vermijden. Bijzonder sterk is ook de aandacht die de leraren schenken aan transparantie voor de cursist. Op deze manier worden de cursisten eigenaar van het eigen leerproces. De modulefiches zijn in dit verband richtinggevend voor de cursist en de leraar. Ze vervangen de semesterplannen die hun betekenis hebben verloren en in het kader van planlastreductie in vraag kunnen worden gesteld. De BIKO-cursisten volgen stage in diverse deelsectoren zodat ze in een voldoende breed spectrum van het werkveld praktijkervaring opdoen. Voor de stages hebben de beide opleidingsteams een doordachte leerlijn ontwikkeld volgens de principes van toenemende complexiteit, autonomie en verantwoordelijkheid. De geïntegreerde benadering van basiscompetenties en de sleutelvaardigheden houdt een meerwaarde in. Dit geldt ook voor de opdrachten en de praktijkmap die specifiek voor het praktijkleren ontwikkeld is. De praktijkmap brengt op een kwaliteitsvolle manier de groei tot professional in beeld. De cursisten worden permanent uitgedaagd tot kritische reflectie over hun praktijkervaringen en hun eigen leerproces. Zonder meer sterk is de wijze waarop de cursisten tot zelfreflectie worden aangezet via de bewijsvoering. Vanuit het centrum is een deugdelijke praktijkbegeleiding opgezet die gekoppeld wordt aan de supervisie. De cursisten ervaren de praktijkbegeleiding vanuit het centrum als ondersteunend maar sommige BIKO-cursisten missen de continuïteit in de begeleiding doorheen de opleiding. Stageplekken worden goed geïnformeerd en gericht opgevolgd binnen de praktijkteams.
Onderwijsorganisatie <i>Organisatie curriculum</i>	Zo goed als alle cursisten volgen de volledige BIKO-opleiding. Slechts enkelen tekenen apart in voor de opleiding Buitenschoolse kinderopvang. Het cursistenpubliek bestaat grotendeels uit twee doelgroepen: een opvallend jonge en heterogene doelgroep met een verschillende achtergrond en een veelal oudere allochtone doelgroep die in deze opleiding vaak een eerste scholingskans vindt.

Het cursistenpubliek voor de opleiding BAB bestaat uit een gemengde leeftijdsgroep. Verschillende cursisten zijn reeds tewerkgesteld in de zorgsector en zijn op zoek naar een andere invulling van hun functie in het werkveld. Ook het behalen van een diploma vormt voor een aantal cursisten een motivatie voor het volgen van de opleiding.

Het centrum biedt voorlopig de beide opleidingen enkel aan in dagaanbod. Er is wel een gerichte aandacht voor individuele trajecten. Vanaf volgend jaar wil het centrum ook een avondaanbod en een verkort traject aanbieden voor de BIKO-opleiding. Het speelt hiermee in op een vraag van het werkveld. Deze nieuwe onderwijsorganisatie biedt tevens kansen om meer geprofileerde leertrajecten op maat aan te bieden.

Het inrichten van de onthaalouderacademie en het kennismakingstraject voor de gezinsopvang heeft een extra impuls gegeven om aan de slag te gaan met gecombineerd onderwijs. Het gecombineerd onderwijs dat reeds is ontwikkeld, is bijzonder kwaliteitsvol. Tot nog toe werd het enkel ingezet als remediëring. Voor een aantal modules zijn de lesgroepen groot. Dit is een rechtstreeks gevolg van het lineair besparingsprincipe dat in het volwassenenonderwijs van kracht is. In de grote groepen staat de leerbegeleiding meer onder druk.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Het centrum is materieel voldoende uitgerust om kwaliteitsvolle opleidingen te realiseren. Het lerarenteam vult momenteel de interne leermiddelen aan door studiebezoeken en werkplekleren te organiseren alsook door persoonlijk materiaal mee te brengen of infrastructuur van derden te gebruiken. Dit illustreert het probleemoplossend vermogen, de zelfredzaamheid en de betrokkenheid van beide teams.

Voor de opleiding BIKO heeft het centrum geïnvesteerd in actuele en relevante informatie over tal van facetten van kinderopvang. Voor de BAB-opleiding plant het centrum een nauwe samenwerking met nabij gelegen zorgcentra voor bejaarden, op deze manier biedt zij een oplossing voor infrastructurele beperkingen. Voor de verzorgende competenties zijn er voldoende leermiddelen, maar voor de modules 'spelen', 'expressie' en 'expressieve vaardigheden' beschikt het centrum nog niet over een goed uitgerust lokaal. Binnenkort dienen zich met de nieuwbouw opportuniteiten aan die zeker niet onbenut mogen blijven om aan de leeromgeving die uitstraling te geven die deze kwaliteitsvolle opleidingen verdienen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

Het systeem van gespreide evaluatie laat toe de leervorderingen van de cursisten doeltreffend op te volgen. De evaluatie bestrijkt op een volledige en evenwichtige manier het geheel van basiscompetenties en sleutelvaardigheden. Dankzij de consequente keuze voor verwerkings- en reflectieopdrachten, praktijk- en themataken die doordacht zijn ingebed in beroepsrelevante en doelgroepspecifieke contexten is het competentiegericht karakter van de evaluatie van een voorbeeldig niveau.

Voor de opleiding BIKO wordt er een breed scala van evaluatievormen ingezet. Nieuwe vormen van evaluatie worden daarbij niet geschuwd. Naast competentiegericht is de evaluatie ook sterk criteriumgericht. Voor zowel het schools curriculum als het praktijkleren zijn de criteria goed afgestemd op het opleidingsprofiel en geïntegreerd in een opbouwende leerlijn. Door de criteria te omschrijven in termen van concreet en waarneembaar gedrag is de duidelijkheid en de feedbackwaarde voor cursisten en werkplekbegeleiders optimaal. Criteria gerelateerd aan taalstimulering en de taalontwikkeling van het kind verdienen een sterker accent, zeker binnen het praktijkleren. In een enkele module kan de criteriumgerichtheid ook nog worden opgedreven. In heel wat modules van de opleiding BAB gebeurt de peiling naar het verwerven van competenties via opdrachten en casus oefeningen. De evaluatiecriteria zijn meestal naadloos afgestemd op de leerdoelen en voor enkele modules tevens uitgewerkt in gedragsschalen. Ook hier is de duidelijkheid en de feedbackwaarde voor cursisten en werkplekbegeleiders optimaal. Het veelvuldig gebruik van toetsen ten aanzien van praktijkevaluatie maakt dat de evaluatie voor een enkele module niet evenwichtig is. Het team is zich hiervan bewust en plant daarom overleg rond een gelijkgerichte aanpak van de evaluatiepraktijk.

Voor beide opleidingen zijn de criteria en de cesuur om te slagen helder en gerelateerd aan de opbouwende leerlijn en wordt hierover transparant gecommuniceerd naar de cursisten.

De betrokkenheid van de cursisten bij de stage-evaluatie stimuleert de zelfreflectie.

Enkele elementen in de huidige evaluatiepraktijk verdienen nog een interne evaluatie en gepaste bijstelling. Het verdisconteren in de evaluatie van de aanwezigheid van de cursisten tijdens de lessen staat haaks op de onderbouwde en kwaliteitsvolle evaluatiepraktijk en mist een inbedding in een ruimer stimulerend participatiebeleid. Verder kunnen er vragen worden gesteld bij het huidige systeem van cijferbeoordeling voor het in kaart brengen van de competentiebeheersing bij de cursisten. Een kwalitatieve beoordeling bevat opportuniteiten die het opleidingsteam nu nog onderbenut.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De leer- en trajectbegeleiding zijn kwaliteitsvol uitgebouwd. Ze starten met een onderbouwd onthaal- en intakebeleid, deugdelijk ingevuld met informatiedagen en kennismakingslessen. De ontwikkeling van de cursisten wordt heel gericht opgevolgd via het systeem van gespreide evaluatie en de geregelde cursistenbesprekingen binnen het opleidingsteam. Het opleidingsteam nam in 2012 een start met de uitbouw van taalbeleid op basis van twee sporen: de leraar en de cursist die het nodig heeft. Het taalbeleid kreeg op een systematische manier vorm onder begeleiding van het Huis van het Nederlands.

Het lerarenteam houdt er verder een brede en omvattende benadering over begeleiding op na. Leer- en socio-emotionele begeleiding zijn evenwichtig en goed op elkaar afgestemd. Het leermateriaal is leerbevorderend en de aandacht voor het leren leren van de cursisten maakt inherent deel uit van alle modules. Het pedagogisch klimaat is stimulerend en focust op zelfvertrouwen, zelfontplooiing, maatschappelijke weerbaarheid en emancipatie. Voor de cursisten zijn hun leraren ook vertrouwenspersonen. Dit klimaat bevordert het doorzettingsvermogen en de wil van de cursisten om hun opleiding succesvol af te ronden. Daar waar nodig worden aangepaste evaluatievormen ingezet. Ook de gerichte inzet van feedback werkt voor de cursisten ondersteunend en wordt door hen sterk gewaardeerd.

De trajectbegeleiding gebeurt op maat. Cursisten krijgen vergaande mogelijkheden om hun leertraject volgens hun eigen noden en verlangens vorm te geven. De netoverschrijdende afspraken over het vrijstellingsbeleid in verband met verworven kwalificaties worden accuraat toegepast, maar opleidingsintern worden elders verworven competenties nog onvoldoende gevalideerd. Gerichte samenwerking met andere opleiders kan hier soelaas bieden.

De grootste uitdaging voor het opleidingsteam vormt een inhoudelijke afstemming met de algemeen aanvullende vorming en de inzet van een geletterdheidsaanbod, zeker op het vlak van taalondersteuning. Waar die structurele samenwerking in het verleden een meerwaarde vormde, is die vandaag eerder informeel.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

Het opleidingsteam functioneert vanuit een gedragen visie, is resultaatgericht en werkt gedreven aan kwaliteitsverbetering en innovatie. De onderlinge constructieve samenwerking en de geëngageerde coördinatie en aansturing werken stimulerend. De nauwe contacten met het werkveld onderhouden de professionaliteit van het opleidingsteam. De netwerking met andere opleidingscentra en de uitdaging om nieuwe doelgroepen aan te boren, hebben de interne dynamiek en de professionaliteit van het opleidingsteam nog versterkt. Er is zeker voldoende potentieel aanwezig om de enkele werkpunten die er zijn op een deskundige manier aan te pakken.

De samenwerking en de systematische zorg voor de kwaliteit zijn voorbeelden van goede praktijk. De prioriteiten voor het opleidingsoverleg zijn vastgelegd in een meerjarenplan en worden jaarlijks geconcretiseerd. De prioriteiten focussen terecht op het optimaliseren van de onderwijskundige kwaliteit van de opleiding. Het opleidingsoverleg fungeert daadwerkelijk als een kwaliteitsbewaker die handelt volgens de PDCA-cirkel.

Door in verschillende opleidingen rond dezelfde prioriteiten te werken creëert het beleid optimale kansen tot interne uitwisseling van ervaring en expertise. Binnen de klijtlijnen die door het beleidsteam zijn uitgezet, functioneren de opleidingsteams zelfsturend. Hiermee bevestigt de centrumleiding haar vertrouwen in de professionaliteit en het probleemoplossend vermogen van haar teams, wat ondersteunend werkt.

3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het centrum onderzoekt en bewaakt op systematische wijze de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) van de campus. Het heeft daarvoor een globaal preventieplan en een jaaractieplan opgesteld, die rekening houden met de risicoanalyses, de vaststellingen van de externe dienst en de controle- en keuringsverslagen van derden. De gemeenschappelijke interne preventiedienst van het centrum en de bovenbouwschool, die in hetzelfde gebouw zijn gehuisvest, bestaat uit drie preventieadviseurs, die bij het beleid betrokken zijn en er nauwgezet de uitvoering van coördineren. Waar nodig krijgen zij ondersteuning van de externe coördinerend preventieadviseur waarop beide instellingen een beroep doen. Omdat er voor het comité preventie en bescherming op het werk geen kandidaten waren, worden de taken ervan uitgevoerd door een veiligheidsteam, dat op regelmatige basis vergadert. De verslagen staan op het elektronisch platform en zijn voor alle betrokkenen raadpleegbaar.

Uit het doorlichtingsverslag van de bovenbouwschool eerder in dit schooljaar, is gebleken dat heel wat gebreken die gemeenschappelijke zijn voor de bovenbouwschool en het centrum, te wijten zijn aan de nonchalante houding van het personeel. Het in de tijd beperkt gunstig advies die de bovenbouwschool daardoor voor BVH gekregen heeft, heeft voor een kentering gezorgd in de attitude van het personeel ten aanzien van BVH. Verschillende van die gebreken zijn ondertussen al weggewerkt. Alle andere zijn opgenomen in het jaaractieplan, het globaal preventieplan of het masterplan van het centrum. Omdat het gebouw geklasseerd is, kunnen sommige werken alleen uitgevoerd worden mits toestemming en volgens de richtlijnen van de dienst Monumentenzorg van de stad Antwerpen.

Het centrum krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde BVH. Omwille van de systematiek waarmee ze tegenwoordig tekorten en gebreken opspoort en wegwerkt en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van het centrum om de resterende gebreken weg te werken.

3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft het centrum de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet volwassenenonderwijs (DV), art. 56,6°)	ja

3.2 Respecteert het centrum de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Heeft het centrum een reglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet volwassenenonderwijs (DV), art. 120 en 121)	neen
• de bijdrageregeling (art.120 en 121 DV)	ja
• het reglement van orde (art. 120 DV)	ja
• het evaluatiereglement dat minstens de evaluatievoorwaarden, de vorm van elke evaluatie, de tijdvakken waarbinnen de evaluaties worden afgelegd, de samenstelling van de evaluatiecommissies, de wijze van beraadslaging door de evaluatiecommissies en bekendmaking van evaluatieresultaten en de procedures voor afhandeling van conflicten en vrijstellingen omvat (art. 39 en 120 DV)	neen
• informatie over de klachtenprocedure (art. 120 DV)	ja
Respecteert het centrum de vakantieregeling en de aanwending van de onderwijstijd? (art. 26 DV)	ja
• het centrum is gedurende 40 weken administratief geopend	ja
• een module kan starten op elk ogenblik van het schooljaar en gespreid worden over een aantal dagen en weken, zoals het centrum het nodig acht, met inachtneming van de vakantieregeling	ja
• een centrubestuur organiseert het opleidingsaanbod op die manier dat het aantal geplande lestijden overeenstemt met het aantal te organiseren lestijden, zoals bepaald in de opleidingsprofielen. Lestijden die samenvallen met een wettelijke, decretaale of reglementaire feestdag, worden geacht gepland te zijn	ja
• om een correcte uitvoering van de vakantieregeling mogelijk te maken, kan het aantal geplande lestijden maximaal 8% afwijken van het aantal te organiseren lestijden zoals bepaald in de opleidingsprofielen	ja
Ontwikkelt het centrubestuur een kwaliteitszorgsysteem met betrekking tot (art. 52 DV)	ja
• de organisatie van het onderwijsaanbod	ja
• de leertrajectbegeleiding op het niveau van de individuele cursist	ja
• de uitvoering van andere onderwijsopdrachten en bevoegdheden toegekend aan de centra	ja
• de organisatie en het beheer van de instelling zodat de doelstellingen van de organisatie behaald worden	ja
• de behandeling van de cursist en van de personeelsleden met respect voor hun rechten en plichten	ja
• de uitvoering van de administratieve en organisatorische opdrachten en bevoegdheden toegewezen aan de centra	ja
• de permanente vorming van het personeel	ja
Realiseert het centrubestuur dit kwaliteitszorgsysteem door permanent en op eigen initiatief toe te zien op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten? (art. 52 DV)	ja
Beoordeelt en certificeert het centrum de reeds verworven competenties? (art. 3,6°)	ja
Organiseert het centrum, dat onderwijsbevoegdheid heeft voor opleidingen van het studiegebied NT2, aantoonbaar voor elke cursist een individuele leertrajectbegeleiding? (art. 63 §1 DV)	ja
• De trajectbepaling gebeurt op het niveau van de individuele cursist.	ja
• De trajectbepaling gebeurt in samenspraak met de cursist.	ja
• Het traject dat de cursist volgt, is in overeenstemming met het startniveau van de cursist, behalve in het geval van een gemotiveerde afwijking.	ja
• Het traject dat de cursist volgt, is in overeenstemming met het eindperspectief van de cursist, behalve in het geval van gemotiveerde afwijking.	ja
• Het traject dat de cursist volgt, is in overeenstemming met de vraag van de doorverwijzer, behalve in het geval van de gemotiveerde afwijking.	ja
• Het onderwijsaanbod NT2 in het centrum wordt georganiseerd in functie van de trajectbepaling van de individuele cursist.	ja
• De evaluatiepraktijk is afgestemd op het individuele traject van de cursist.	ja

4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Het centrum streeft naar gekwalificeerd personeel en biedt hen kansen op verdere ontwikkeling. De visie op professionalisering stelt dat elk personeelslid een vakinhoudelijke -, een vakdidactische - en een informatiseringsnascholing volgt en dit binnen een termijn van drie schooljaren. Het bijbehorend actieplan voorziet ook in een experimentele fase om sommige leraren zonder recente praktijkervaring op stage te sturen.
- Ondersteuning** Het centrum inventariseert van al de personeelsleden de gevolgde nascholingen en detecteert hun ontwikkelingsnoden. In overleg met de opleidingscoach worden voorstellen op het niveau van de opleidingen overwogen. Daarnaast bevat het nascholingsplan de voorziene budgettering en selectiecriteria.
Het centrum organiseert interne nascholingscursussen vooral onder de vorm van workshops. Deze zijn evenwel nog niet opgenomen in de inventaris, wat een vertekend beeld oplevert. In sommige opleidingen blijkt dat vooral het volgen van externe nascholingen nog niet werd gerealiseerd.
Om nog meer gebruik te kunnen maken van de aanwezige deskundigheid peilt het centrum systematisch naar eigen talenten.
- Doeltreffendheid** Het centrum volgt systematisch op of de collega's die informatiseringsnascholingen hebben gevolgd, deze opgedane competenties ook toepassen in hun onderwijs. Ook het gebruik van de ontwikkelde evaluatiewijzer wordt individueel nagegaan.
- Ontwikkeling** Het centrum vertoont de nodige ontwikkelingsdynamiek en streeft er naar om extern opgedane vakkennis intern nog meer en beter te delen. Tevens plant het de uitbreiding en de optimalisering van de interne workshops.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** De visie van het centrum op evalueren en rapporteren beoogt de ontwikkeling van relevante vaardigheidsgerichte talenten bij de cursisten. Hiertoe verzamelt de instelling valide evaluatiegegevens, vertrekkende vanuit de leerplandoelstellingen en de sleutelvaardigheden. De concrete actiepunten vermelden vooral het opstellen van een evaluatie- en een deliberatiewijzer en het systematisch verstrekken van feedback aan de cursisten.

- Ondersteuning** Het zijn de leraren die een opleidingsgebonden evaluatiewijzer hebben ontwikkeld en die voor het eerst toepassen. In sommige opleidingen biedt de opleidingscoach hierbij ook individuele ondersteuning aan. Het centrum heeft niet de gewoonte om geregeld een beroep te doen op de pedagogische begeleidingsdienst.
Het centrum voorziet in elke moduleplanning systematisch feedbackmomenten voor bespreking van de cursistenresultaten.
- Doeltreffendheid** Het centrum plant het meten van de doeltreffendheid van de evaluatiewijzer in de eerste maand van het volgende schooljaar en dit voor alle opleidingen.
- Ontwikkeling** Het vernieuwen van de evaluatiepraktijk is een procesgebeuren. Naast het beoordelen van de evaluatiewijzers beoogt het centrum om ook een deliberatiewijzer per opleiding op te stellen, teneinde de objectiviteit van de evaluatiecommissie nog te vergroten.

5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Het centrum wordt sinds 2013 geleid door een vernieuwd en dynamisch directieteam. Het organogram geeft een duidelijke driedelige structuur weer. Het leidinggevend team wordt aangevuld met een onderwijzend team. Verschillende onderwijsteams en een onderwijscoach sturen de diverse opleidingen aan en zorgen voor onderwijsvernieuwingen. Het ondersteunend team ten slotte zorgt voor de logistieke ondersteuning, waarbij het centrum ook een beroep doet op de centrale diensten van TNA. Met dit kader beoogt de centrumleiding een draagvlak te creëren voor een toekomst- en cursistgericht beleid. Een beleid dat streeft naar het verhogen van het studierendement door trajectbegeleiding en leerondersteuning, het verhogen van de tewerkstellingsgraad en de doorstroom naar vervolgonderwijs. Gelet op de recente ontwikkelingen binnen het volwassenenonderwijs werkt het centrum samen met andere centra, voornamelijk uit de Kempen. Toch heerst er onzekerheid, zowel op bestuurlijk vlak als op vlak van het toekomstige volwassenenonderwijs.
- Visieontwikkeling** Het conceptueel werkkader beschrijft de missie en de visie van het centrum, die vooral gericht zijn op het bieden van ontplooiingskansen, zowel aan cursisten als aan personeelsleden. In het kader van levenslang leren bewaakt het centrum haar opleidingsaanbod. Het streeft enerzijds naar opleidingen met een sociale en een maatschappelijke relevantie, maar met behoud van interne expertise en anderzijds naar diplomagerichte opleidingen. Met zijn agogisch project wil het centrum de cursisten praktijkgerichte competenties bijbrengen, zodat zij weerbaar zijn in de maatschappij. Om dit maatschappelijk project te realiseren onderhoudt het centrum intensieve contacten met het werkveld. In overleg met de opleidingscoördinatoren en met specifieke beleidsgroepen werkt het centrum volgens het kwaliteitszorgplan. Naast het kwaliteitsplan bevat dit ook het beleidsplan 2014-2019, dat zich concretiseert in verschillende actieplannen. Opmerkelijk in de ontwikkeling van de interne onderwijsprocessen is het feit dat het centrum stevast vertrekt vanuit een visietekst. Dit is bijvoorbeeld het geval voor de visie op cursistenzorg, op elektronisch leren, enzovoort. Ook de verschillende opleidingen worden nu aangeboden vanuit een opleidingsvisie, waarbij rekening wordt gehouden met relevante onderzoeksrapporten.
- Besluitvorming** Het centrum streeft naar een participatief, open en transparant beleid. De formele overlegorganen, met name het lokale overlegcomité (LOC) en het comité voor preventie en bescherming op het werk (CPBW) ondergaan momenteel wijzigingen, waarbij een informeel plaatselijk comité het LOC zal vervangen. Twee beleidsgroepen richten zich respectievelijk op de aandacht voor taal en kwaliteitszorg. Er is gestructureerd opleidingsoverleg en voor specifieke activiteiten maakt het centrum gebruik van werkgroepen.

- Kwaliteitszorg** Het centrum heeft een visie op de formele en de informele kwaliteitszorg. Het kiest resoluut voor de toepassing van de PDCA-cirkel. Het kwaliteitsactieplan 2015-2016 heeft zes actieplannen, die zich onder andere richten op het onderwijsaanbod en de evaluatie. Het centrum meet de effecten van de kwaliteitszorg en rapporteert over de resultaten van haar kwaliteitszorg. Concrete verbeteringen zijn ondertussen merkbaar op het vlak van de interne communicatie en de modulefiche. Ook elke opleiding beschikt momenteel over een zelfevaluatiefiche.
- Inbreuken op de regelgeving** In het centrumreglement staat de procedure voor het afhandelen van vrijstellingen niet altijd zoals het decreet op het volwassenenonderwijs vereist.
- Deliberatie** Gelet op het beleidsvoerend vermogen van het centrum deliberereert de inspectie deze inbreuk op de regelgeving en volgt dit niet verder op.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

6.1 Wat doet het centrum goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Farmaceutisch technisch assistent, Procesoperator chemie en Goudsmid.
- De structurele aandacht voor strategieën en attitudes in Aanvullende algemene vorming en de evaluatiepraktijk in de modules Wiskunde.
- De realisaties van de basiscompetenties en sleutelvaardigheden via duaal leren in Begeleider (buitenschoolse) kinderopvang en Begeleider-animator voor bejaarden.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het implementeren van onderwijskundige vernieuwingen.
- De initiatieven en de ondersteuning van de professionalisering van het personeel.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het gezamenlijk streven naar toekomstgerichte en kwaliteitsvolle opleidingen.
- Het implementeren van de PDCA-cirkel in de kwaliteitszorg.
- De aandacht voor de interne communicatie.

6.2 Wat kan het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De cohesie in Bedrijfsbeheer.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het integreren van tevredenheidsgegevens van externe partners in de kwaliteitszorg.

6.3 Wat moet het centrum verbeteren?

Wat betreft de regelgeving

- De procedure voor het afhandelen van vrijstellingen, volgens het decreet op het volwassenenonderwijs, art. 35, dd. 15-06-2007. (Wordt niet opgevolgd).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het secundair volwassenenonderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Robert VANDEPUT de inspecteur-verslaggever	Karin VERWEIJ de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum	